

в) відсутністю науково обґрунтованої державної промислової політики, а також системи державного регулювання конкурентоспроможності;
г) погіршенням структури економіки, особливо промисловості;
г) «детехнологізацією» промислового експорту;
д) недостатньою увагою до проблеми якості як фактора підвищення конкурентоспроможності в умовах трансформації економіки і мізерним фінансуванням науково-дослідних та дослідно-конструкторських розробок.

Реальним і високоефективним фактором підвищення конкурентоспроможності національної економіки є формування і проведення державної промислової політики як органічної частини загальної державної економічної політики. Державна промислова політика передбачає діяльність держави, спрямовану на зростання обсягів виробництва, підвищення конкурентоспроможності промислової продукції, а також на координацію дій економічних суб'єктів. Така політика може або безпосередньо впливати на розвиток окремих галузей промисловості та її структуру, або справляти опосередкований вплив, використовуючи такі чинники, як технологія, інфраструктура, попит, інституціональні рамки, інновації.

Важливою функцією державної промислової політики є обрання пріоритетів у розвитку промисловості, розробка системи протекціонізму, створення режиму найбільшого сприяння перспективним галузям та підприємствам. Особливо важливу роль державна політика відіграє в розробці сучасної науково-технічної та технологічної політики, в реалізації великомасштабних загальнонаціональних програм. Державі слід організувати моніторинг конкурентоспроможності і знайти форми підтримки виникаючих та зростаючих компаній, особливо інноваційних. Держава зобов'язана реально сприяти посиленню конкуренції, активізувати роботу компаній, вирівняти умови конкуренції, сприяти іноземним інвестиціям.

ДИСТАНЦИОННОЕ ОБРАЗОВАНИЕ КАК ОДНО ИЗ ПЕРСПЕКТИВНЫХ НАПРАВЛЕНИЙ РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОГО ПОТЕНЦИАЛА ВЫСШЕЙ ШКОЛЫ

***Н. В. Можайкина**, кандидат економічних наук, доцент
Харьковская национальная академия городского хозяйства*

Одной из главных задач образовательной политики государства является обеспечение современного качества образования на основе сохранения

его фундаментальности и соответствия актуальным и перспективным потребностям личности, общества и государства. Новая концепция высшего образования должна исходить прежде всего из развития духовности и творческого потенциала личности. Потребность в саморазвитии, самоактуализации — основополагающая составляющая зрелой личности, подготовленной к профессиональной деятельности на уровне современных требований общества. Поэтому сегодня самое существенное — поворот всего учебно-воспитательного процесса к развитию творческой активности, коммуникативности, нравственной ответственности человека. Образование должно не только вооружать знаниями, но и развивать и совершенствовать личность.

Научные исследования показывают, что более 75 % студентов считают важным при выборе профессии: общественную значимость профессии, престижность, возможность постоянного творчества. И при этом лишь 30–35 % из них понимают, что выход к творчеству лежит через ежедневный, кропотливый, часто изнурительный труд. Таким образом, у студентов есть установка заниматься творческой деятельностью после университета, но они хотят приобрести профессиональное мастерство, ориентируясь не на творческие методы в обучении, а на репродуктивную деятельность. Это противоречие психологически неразрешимо, поскольку творческие стимулы могут быть сформированы только в творческой учебной среде. Следовательно, отсюда вытекает необходимость ориентации на творческое преподавание и активное обучение, а также инициативу студента в формировании себя как будущего профессионала; модернизацию средств, методов, технологий и материальной базы обучения, способствующих формированию инновационного мышления будущего профессионала.

Использование Интернет-технологий и дистанционного обучения открывает новые возможности для непрерывного обучения и переучивания специалистов, получения второго образования, делает обучение более доступным и, что не менее важно, способствует креативному развитию личности обучаемого.

Главной особенностью дистанционного обучения является не только широкое использование Интернет-технологий, как это часто подчеркивается (хотя их важность трудно переоценить), а смещение акцентов в области *основных источников получения информации*. Если при традиционной форме обучения основным источником информации для обучающегося является преподаватель (в первую очередь лектор), то при дистанционной форме основная необходимая для обучения информация и описание используемых методов обучения содержатся в наборе учебных материалов (обычно называемом

«кейсом»). Сюда могут входить лекция (в режиме реального времени, с элементами контроля, видео, аудио); изучение ресурсов (интернет-ресурсов, на электронных носителях, на бумажных носителях, текстовых, текстовых с включением иллюстраций, с включением видео, аудио, анимации); самостоятельная работа по сценарию (поисковая, исследовательская, творческая и др.); конференция в чате; конференция в форуме; коллективная проектная работа; индивидуальная проектная работа; тренировочные упражнения; тренинг с использованием специальных обучающих систем; контрольная работа (тестирование, ответы на контрольные вопросы); консультация. Варьируя комбинации из таких «кирпичиков», преподаватель может создавать занятия самых разных типов — в зависимости от степени активности студентов и самостоятельности, специфики предмета.

В отдельную группу можно выделить задания, которые формулируют сами учащиеся в рамках изучаемой темы. Этот вид контроля основывается на самоконтроле и взаимоконтроле учащихся и значительно повышает эффективность учебного процесса. Учащийся сам создает различные виды заданий под руководством преподавателя, участвует в обсуждении ответов своих товарищей. Подобные задания, ставящие учащегося на место педагога, помимо своего основного предназначения, несут еще и дополнительную психологическую функцию, способствующую лучшему взаимопониманию обеих сторон учебного процесса, построению более плодотворного диалога.

Интересные факты: 81 % всех высших заведений США предлагают как минимум один курс дистанционного обучения. 67 % учебных заведений США считают дистанционное обучение стратегически важным направлением своего развития. Сравнение эффективности дистанционного и аудиторного обучений на основе опроса преподавателей США в институтах, предлагающих курсы дистанционного обучения, и там, где такого обучения нет, показало: по мнению 57 % преподавателей, результаты дистанционного обучения не уступают или даже превосходят результаты традиционных занятий. 33,3 % опрошенных преподавателей считают, что в ближайшие годы результаты дистанционного обучения превзойдут результаты аудиторного.

Такая система обучения заставляет студента заниматься самостоятельно и получать навыки самообразования. Студент, обучающийся дистанционно, становится более самостоятельным, мобильным и ответственным. Дистанционное обучение делает процесс обучения более творческим и индивидуальным, открывает новые возможности для творческого самовыражения обучаемого и снимает субъективный фактор оценки.

Многие правительства рассматривают дистанционное образование как один из эффективных способов повышения конкурентоспособности страны и ставят перед собой задачи перехода к всеобщему высшему образованию.

У нас же пока отсутствует реальная политика по развитию дистанционного образования и его поддержки на правительственном уровне, а хочется, чтобы мы тоже шли в ногу со временем.

НОВІТНІ СПОСОБИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК СТУДЕНТІВ

Г. М. Спащенко, викладач

Харківський торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

Загальна проблема, з якою стикаються викладачі в процесі роботи зі студентами (особливо молодших курсів), — невміння правильно, грамотно та лаконічно донести власну думку до викладача та аудиторії, неспроможність підібрати та логічно вибудувати аргументи та захистити власну думку.

Така ситуація не залежить від спеціальності, на якій навчається студент, та майже не залежить від його віку і курсу навчання. Найбільш значущими причинами поширення такої проблеми серед сучасної молоді є:

– низька популярність читання, що зумовлює низький словниковий запас і загальний рівень грамотності, відсутність навичок у побудові фраз та речень;

– зростання популярності віртуального спілкування — засилля комп'ютерного спілкування (соціальні мережі, чат, «ай-сі-кью» тощо) спричиняє спрощення спілкування (як у граматики-лексичному, так і у загально-моральному сенсі) та відсутність навичок спілкування «віч-на-віч», спостереження за реакціями співбесідника і контролю власних станів та емоцій.

Напевно, кожен з викладачів стикався з проблемою — досить тільки запропонувати студентам питання не за конспектом чи підручником, а таке, яке містить формулювання «висловіть власну думку» — маємо повну тишу в аудиторії та «ліс рук» з бажаючих висловитись, і відповідь на запитання, яку необхідно витягати з кожного мало не силоміць — це наслідок дії двох зазначених факторів. Причому така ситуація відбувається і на першому курсі, і на п'ятому, і на захисті дипломної роботи, і під час роботи після навчання — наслідками в цьому разі є професійна неспроможність, незадоволеність роботою, професією, заробітком.

Але це далеко не єдиний наслідок — абсолютно аналогічно молодь поводить себе і в повсякденному житті, основа якого — спілкування з іншими. Тут наслідки є більш глобальними — неправильно прийняті рішення, не досить